

Sundbybergs kommun

Tillsyn av trygghet och studiero vid Lilla Alby skola i Sundbybergs kommun

Beslut

Skolinspektionen förelägger Sundbybergs kommun att senast den 31 augusti 2018 vidta åtgärder så att Lilla Alby skola uppfyller författningarnas krav gällande trygghet och studiero.

I detta ingår:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap.3§ skollagen).

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag som ovan redovisas skriftligt till Skolinspektionen. Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

Ärendet

Skolinspektionen genomförde regelbunden tillsyn i Sundbybergs kommun under hösten 2015. Lilla Alby skola fick beslut den 7 december 2015, dnr 42–2015:4013, med konstaterade brister inom följande områden:

- Undervisning och lärande
- Extra anpassningar och särskilt stöd
- Bedömning och betygsättning
- Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling
- Förutsättningar för lärande och trygghet
- Styrning och utveckling av verksamheten

Huvudmannen redovisade därefter åtgärder för samtliga områden. Skolinspektionen bedömde i beslut efter uppföljning, den 24 augusti 2016, att

brister kvarstod gällande området Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling. Huvudmannen redovisade ytterligare åtgärder för att säkerställa trygghet och studiero i Lilla Alby skola. Skolinspektionen bedömde i beslut efter ny uppföljning, den 16 mars 2017, att huvudmannen då avhjälpt tidigare påtalade brister.

Skolinspektionen har under hösten 2017 tagit emot information i form av signal om att det skulle råda bristande trygghet och studiero på Lilla Alby skola i Sundbybergs kommun.

Med anledning av denna signal besökte Skolinspektionen Lilla Alby skola den 19 december 2017. Under besöket genomförde Skolinspektionens utredare intervjuer med elever, lärare, elevhälsa, fritidspersonal och skolledning. Skolinspektionen genomförde även lektionsbesök samt observationer i korridorer och på skolgården.

Motivering av bedömning av brist

Brister i trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Lilla Alby skola inte är utformad på ett sätt som gör att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero. Utredningen visar att det finns elever som upplever att det inte är tryggt och att det inte är studiero i klassen. Visserligen uppger rektorn, elevhälsan och lärarna att det vidtagits åtgärder för att tillförsäkra eleverna en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero, men utredningen visar att dessa inte varit tillräckliga eftersom det fortfarande finns elever som upplever att tryggheten och studieron brister.

Rättslig reglering

I skollagen anges att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att alla elever inte upplever att det är tryggt på skolan och att det inte är studiero i alla klasser.

Skolans egen trygghetsenkät, vilken är genomförd i november och december 2017 med årskurserna 3 - 6, visar att 68 procent av eleverna känner sig trygga överallt på skolan. Det är dock 32 procent av eleverna som känner sig otrygga på en eller flera platser på skolan. Enligt trygghetsenkäten är det främst i omklädningsrummen och toaletterna som eleverna känner sig otrygga. Trygghetsenkäten visar vidare att 81 procent av eleverna svarar *ja eller oftast* på frågan om de trivs i skolan. 46 procent av eleverna svarar att det sällan är arbetsro i deras klasser. På frågan "*Är det någon eller några i klassen som behandlar*

dig illa" svarar 25 procent av eleverna *ja ibland, ja ofta eller ja varje dag*. Som svar på påståendet *"Jag blir bra bemött av vuxna i skolan"* svarar 88 procent av eleverna att de blir väl bemötta men 12 procent svarar att det finns vuxna som inte bemöter dem bra. Rektorn uppger vid överlämnade av trygghetsenkäten till Skolinspektionen, att hen kommer att presentera resultatet från enkäten för personalen den 8 januari 2018 och att skolans trygghetsteam därefter kommer att arbeta vidare med analys av resultatet. I januari 2017 genomfördes en liknande trygghetsenkät med alla elever på skolan. Skolinspektionen har även tagit del av den enkäten. Resultatet av enkäten från januari 2017 visar att de åtgärder som skolan vidtagit under våren och hösten 2017 påverkat trygghet och studiero för eleverna i positiv riktning. Jämförelse mellan de två enkäterna visar dock att det kvarstår brister gällande trygghet och studiero vid Lilla Alby skola.

Av Skolinspektionens intervjuer med elever i årskurserna 3 - 5 framkommer att det i flera klasser finns elever som blir mobbade och att detta pågått länge. En elev säger att hen fortfarande blir retad varje dag. En annan elev uppger att det känns som att ingen vågar berätta för de vuxna. Några elever beskriver att alla inte duschar efter idrotten eftersom de är oroliga för att bli retade. Eleverna blir då istället retade för att de "stinker". I intervjugruppen finns även elever som känner sig trygga i skolan. De eleverna säger att det blivit bättre i klasserna men de tror att det fortfarande finns andra elever som inte känner sig trygga. Under lektionerna varierar studieron beroende på läraren säger eleverna. När en lärare är i klassrummet är det lugnt men när någon annan undervisar så är det pratigt. I en klass har det tidigare varit stökigt eftersom de bytt lärare tre eller fyra gånger. Nu har klassen fått en lärare som är "snäll men också sträng" och då blir det bättre berättar en elev.

Av intervjuer med rektorn, lärare, fritidspersonal och elevhälsan framgår att trygghet och studiero varierar mellan klasserna och att det finns elever och klasser som är mer utmanande än andra. För att få ett gemensamt förhållningsätt för klasserna på skolan arbetar specialpedagogen och kuratorn bland annat med handledning av lärare. Fritidspersonalen beskriver att de upplever att resurserna inte är tillräckliga för att möta alla elevers problem. Det är många elever på skolan som inte mår bra säger fritidspersonalen. Skolan gör många insatser men det är "svårjobb" enligt fritidspersonalen. De har bland annat nyligen börjat med mentorsgrupper på fritidshemmet för att få tätare kontakt med ett mindre antal elever och deras vårdnadshavare.

I intervju med elevhälsan, lärare och rektorn framkommer att det finns ett schema för tillsynen i omklädningsrummen. Det har dock uppstått problem ibland om någon personal varit sjuk. Det finns enligt rektorn en tydlig plan för idrotten där varje personalgrupp har sin uppgift. Lärarna säger i intervju att de

upplever att eleverna är trygga. De ser en förbättring med lugnare grupper och att inte lika mycket tid behöver läggas på konfliktlösning. Lärarna påpekar dock att det finns fortsatt behov av vuxenstöd i omklädningsrummen för några klasser.

Rektorn uppger i intervju att de flesta lärare klarar av att ha studiero i klasserna men att det varit utmaningar i vissa klasser. De åtgärder som då genomförs är exempelvis att dela upp klasser eller att bemanna med flera lärare och andra vuxna. Lärarna uppger i intervju att det finns elever i varje klass som behöver extra anpassningar i form av att sitta i ett eget rum för att inte bli störda av andra elever. De extra resurser som finns är, enligt lärarna, ofta personer som ska vara på flera platser samtidigt vilket försvårar för kontinuiteten för elever i behov av stöd.

Av Skolinspektionens lektionsbesök framgår att det finns studiero under de besökta lektionerna. Vid observationer under rasttid ser Skolinspektionen att det finns rastvärdar ute på skolgården och att de är på platser där elever och personal identifierat som otrygga platser.

Motivering till val av verktyg

Det har i utredningen framkommit att utbildningen inte utformas så att alla elever vid Lilla Alby skola tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolinspektionen förelägger därför Sundbybergs kommun enligt 26 kap.10§ skollagen (2010:800) att vidta ytterligare åtgärder för att tillgodose att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Högback

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Högback

X Kerstin Haster

Föredragande
Signerat av: Kerstin Haster